

Liber la libere. Sau nu?

Autor: Simona Tudor, HR & Payroll Manager, EY România

În afara celor 15 zile nelucrătoare de sărbători legale, angajații mai pot beneficia de anumite zile libere, remunerate sau nu. Ele sunt prevăzute în Codul muncii, în acte normative specifice sau reglementări și politici interne de resurse umane ale fiecărei companii, reglementate la nivel local sau aliniate la nivel global. Să vedem care sunt acestea.

Concediul de odihnă. Cel mai comun beneficiu al salariatului este concediul de odihnă, care pornește de la un minimum de 20 de zile, peste care fiecare angajator poate acorda în plus zile de concediu. Criteriile în funcție de care angajatorul poate lua această decizie variază, putând fi legate, de exemplu, de vechimea în muncă sau vechimea în companie. De asemenea, pentru minori, persoanele cu dizabilități, nevăzători sau pentru cei care își desfășoară activitatea în condiții deosebite, angajatorul trebuie să acorde zile de concediu de odihnă suplimentare.

Evenimente familiale. În cazul unor evenimente familiale deosebite, salariații au dreptul la zile libere plătite, care nu sunt incluse în durata concediului de odihnă, zile ce sunt stabilite prin contractul colectiv de muncă aplicabil sau prin regulamentul intern. Evenimentele pentru care angajații pot beneficia de zile libere plătite pot fi căsătoria salariatului, căsătoria unui copil, nașterea unui copil, decesul rudelor (de gradul unu sau doi), dar și în momentul în care angajatul își schimbă locul de muncă în cadrul aceleiași unități și își mută cu această ocazie și domiciliul în altă localitate. Zi liberă se poate acorda și la schimbarea domiciliului în aceeași localitate. În trecut, aceste zile, precum și numărul lor era precizat în contractul colectiv de muncă aplicabil la nivel național. Doar că, în timp, desființându-se contractul colectiv de muncă, fiecare

angajator poate decide numărul și criteriile de acordare a unor astfel de zile libere.

Susținerea lucrării de diplomă. Salariații au dreptul la 30 de zile concediu fără plată, acordat o singură dată în viață, pentru pregătirea și susținerea lucrării de diplomă în învățământul superior. Acest concediu se poate acorda și fracționat, la cererea salariatului.

Pentru formarea profesională a angajatului, de asemenea, se pot acorda zile de concediu, cu sau fără plată, la inițiativa angajatului sau angajatorului.

Situații personale. Pentru rezolvarea unor situații personale, salariații pot beneficia de învoiri sau concedii fără plată. Atenție, însă, deoarece în aceste cazuri este necesară aprobarea prealabilă din partea angajatorului și, de asemenea, în cazul concediului fără plată este obligatorie raportarea către autoritățile de muncă. Trebuie ținut cont că acest tip de concediu neplătit afectează stagiul de cotizare al angajatului și vechimea în muncă.

Incapacitate de muncă. În perioada de incapacitate de muncă, angajatul poate beneficia de concediu medical pentru diverse afecțiuni sau stări de sănătate, cum ar fi boală obișnuită, risc maternal, maternitate, îngrijirea copilului bolnav, îngrijirea copilului cu dizabilități, accident de muncă sau boală profesională, carantină etc. Cel mai nou tip de astfel de concediu introdus de legislație este concediul medical pentru îngrijirea pacienților cu afecțiuni oncologice.

Paternitate. Creșterea copilului. La nașterea copilului, tatăl poate beneficia de concediu paternal (5 zile + 10 zile, dacă a urmat un curs de puericultură). Ulterior, oricare părinte salariat poate beneficia de concediu pentru creșterea și îngrijirea copilului, dacă îndeplinește condițiile de eligibilitate.

Diverse. În baza unor legi specifice, în funcție de situație

sau context, ținând cont de prevederile și normele de aplicare, întâlnim și alte tipuri de zile libere plătite, cum ar fi: pentru părinți, situații speciale și vaccinare în perioada Covid, autorecenzare, votare, consultații pe perioada sarcinii, analize copil, donarea de sânge, inițierea procedurii de adopție sau de acomodare în cazul adopției, cu plată sau fără. Fiecare dintre acțiunile menționate oferă zile libere.

În plus, la acest moment, există o inițiativă legală care propune ca, în cazul în care zilele de sărbătoare legală în care nu se lucrează se suprapun cu sâmbetele și duminicile, liberele să se acorde în zilele care succedă celor de repaus săptămânal. Acest tip de beneficiu este deja implementat în anumite companii din mediul privat (inclusiv EY).

Suplimentar, față de cele deja menționate anterior, angajatorii pot veni cu alte tipuri de zile libere plătite, cum ar fi: pentru ziua de naștere a angajatului, ziua companiei sau orice alt motiv întemeiat. Acestea, însă, necesită o reglementare la nivel intern, precum și criterii de acordare și eligibilitate.

În loc de concluzie, recomandăm angajaților să se informeze asupra drepturilor pe care le au din punct de vedere legal și al politicilor de companie, să informeze angajatorul cu privire la intenția de a beneficia de zile libere și să verifice dacă solicitarea lor este aprobabilă.

Accizele la băuturile

alcoolice ar putea să crească. Comisia Europeană cere o analiză a nivelului accizelor în scopul reformării cadrului existent de impozitare

Autori:

- *Georgiana Iancu, Partener, liderul departamentului de Taxe indirecte, EY România*
- *Daniela Neagoe, Senior Manager, Comerț Internațional, EY România*

Uniunea Europeană a anunțat că a deschis, până la data de 4 iulie 2022, o consultare publică, pentru a analiza dacă nivelul accizelor la alcool și băuturi alcoolice nu ar trebui să suporte o creștere, mai ales că ratele acestora nu au mai fost modificate din anul 1992. Cu doar două luni în urmă, un grup de lucru al Organizației Mondiale a Sănătății prezenta un studiu care sugera țărilor europene introducerea unui nivel minim de taxare de 15% pe prețul cu amănuntul pe unitatea de alcool, indiferent de tipul de băutură alcoolică, pentru „a salva vieți”, și inducea ideea că o astfel de măsură ar trebui considerată „o prioritate pentru sănătatea publică”.

La nivelul Uniunii Europene, statele membre pot stabili accizele aplicabile la nivel național în funcție de propriile necesități, dar ele trebuie să depășească ratele minime specificate în Directiva 92/84/CEE, ce stabilește aceste rate minime ale accizelor la alcool și la băuturi alcoolice.

Într-un fel, consultările demarate de Comisie nu sunt o

surpriză. Planul de acțiune pentru o impozitare simplă și echitabilă, publicat în 2020 de Comisia Europeană și menit să sprijine strategia de redresare economică, prevedea inclusiv revizuirea ratelor accizelor, armonizate la nivelul UE, la alcool și băuturi alcoolice, „pentru asigurarea veniturilor și combaterea evaziunii fiscale”.

Evaluarea anunțată de Comisie urmează să acopere toate categoriile armonizate de produse alcoolice care intră în prezent în domeniul de aplicare al Directivei 92/84/CEE: alcool și băuturi alcoolice, produse intermediare, vinul și berea.

Dar Comisia apreciază că este necesară o analiză cuprinzătoare pentru a stabili „validitatea și eficacitatea cotelor minime ale accizelor la alcool și băuturile alcoolice”, care nu au fost actualizate de 30 de ani, dar și „baza de impozitare (volumul sau conținutul de alcool al băuturilor)”, pentru a stabili dacă ele răspund în continuare nevoilor politicilor și obiectivelor evoluției pieței și a modelelor de consum. Aceasta presupune, spune Comisia în nota de informare, „revizuirea coerenței logicii de intervenție care stă la baza cadrului legislativ în lumina obiectivului de funcționare a pieței unice, dar și în ceea ce privește lupta împotriva fraudei fiscale, protecția sănătății publice și obiectivele societale mai largi, precum și valoarea adăugată a acțiunii UE”. În urma consultărilor, Comisia așteaptă să fie identificate problemele restante și, acolo unde este posibil, bunele practici pentru a aborda cel mai bine problemele identificate.

Analiza va servi drept bază pentru o discuție cu statele membre, privind stadiul actual și o posibilă evoluție a cadrului legislativ al UE. Printre aspectele avute în vedere în modelarea noilor rate de accizare, putem vedea crearea unui nivel mai mare de echitate a taxării cu accize a produselor alcoolice, crearea unui mecanism care să asigure ajustarea continuă a nivelului accizei la inflație, menținerea unor

regimuri speciale pentru anumite produse sau regiuni, o creștere graduală a nivelului de accizare, care să nu creeze perturbări nedorite ale pieței, asigurarea unui nivel de convergență a prețului la nivelul statelor, precum și setarea unui nivel minim raportat la prețul de vânzare.

De asemenea, Comisia estimează că o legiferare a unei eventuale modificări a nivelului accizelor ar putea interveni din a doua jumătate a anului 2023.

La acest moment, valorile accizelor în România sunt stabilite la 3.778,89 lei/hl de alcool pur pentru alcool etilic, în condițiile în care nivelul minim setat prin directivă este de 550 Euro/hectolitru și la 453,47 lei/hl la produse intermediare – acele băuturi la care alcoolul nu rezultă în întregime din fermentare – în condițiile în care nivelul minim setat prin directivă este de 45 Euro/hl. Berea este taxată cu o acciză de 3,77 lei/hl/1 grad Plato comparativ cu nivelul minim de 0,748 Euro pe hectolitru/grad Plato setat la nivelul UE, iar vinul liniștit are acciză 0.

Pe de altă parte însă, veniturile din accize au însumat 28,62 mld lei în ianuarie-octombrie 2021, în creștere cu 14,6% (an/an), așa cum arată chiar cifrele oferite de Ministerul de Finanțe. În structură, se remarcă o dinamică de 15,6% în cazul încasărilor din accizele pentru produsele energetice – determinată în principal de normalizarea consumului de carburanți față de perioada de referință, respectiv un avans de 11,9% al încasărilor din accizele pentru produse din tutun, susținut și de majorarea accizei la țigarete. Ponderea accizelor pe alcool însă nu este menționată, fiind cea mai mică.

Ca să conchidem, putem spune că este destul de previzibilă, în contextul majorărilor deficitelor bugetare, dar și a îngrijorării legate de impactul consumului de alcool asupra sănătății populației, o majorare a cotelor accizelor la alcool sau băuturi alcoolice.

„Acordul secolului” față în față cu dezacordul european: impozitul pe venitul multinaționalelor mai are de așteptat

Autori:

- *Raluca Popa, Partener Asociat, Asistență fiscală și juridică, EY România*
- *Adrian Rus, Partener, liderul departamentului Prețuri de transfer, EY România*

Este pentru a treia lună consecutiv când miniștrii de finanțe ai țărilor europene nu reușesc să obțină unanimitatea voturilor în proiectul de Directivă privind implementarea Pilonului 2 al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) – impozitul minim global. Cu alte cuvinte, așa cum arată lucrurile la acest moment, „acordul secolului”, ce ar fi trebuit să oblige multinaționalele să plătească o cotă efectivă de impozit pe profit de 15% chiar acolo unde își realizează veniturile, este în întârziere semnificativă și nu are nicio speranță să fie implementat anul viitor.

Acordul, semnat în octombrie 2021 de peste 140 de țări membre ale OCDE, a fost inițial stabilit pentru implementare în 2023. Franța chiar a făcut din adoptarea Directivei europene care să transpună prevederile acordului OCDE o prioritate. Dar, deși aflată pe agenda Ecofin la fiecare reuniune din martie 2022 încoace, Directiva nu reușește să întrunească unanimitatea. Iar dezacordul vine, în mod surprinzător, nu din partea

statelor ce au avut rezerve în discuțiile inițiale – Ungaria sau Irlanda, ci din partea Poloniei.

Practic, acordul OCDE se bazează pe o soluție în doi piloni.

Pilonul I prevede ca o cotă parte din profiturile realizate de multinaționale să se aloce spre impozitare în acele țări în care companiile respective derulează activități comerciale și realizează profituri, indiferent dacă au sau nu prezență fizică acolo. În cadrul acestui pilon vor intra întreprinderile multinaționale cu vânzări globale de peste 20 de miliarde EUR și profitabilitate de peste 10%. În continuare, se va evalua dacă profiturile realizate peste acest prag minimal de 10% sunt impozitate în statul care le generează, în caz contrar efectuându-se o realocare parțială a drepturilor de impozitare.

Cu alte cuvinte, țările care vor beneficia de pe urma implementării pilonului I sunt cele din care companiile vizate obțin venituri, dar care nu au în prezent dreptul să le taxeze profiturile asociate sau care impozitează marginal aceste profituri. Deoarece anumite concepte sunt agreate la nivel de principiu, impactul concret va putea fi estimat doar atunci când vor fi definite clar criteriile în funcție de care se va realiza realocarea drepturilor de impozitare și după ce recomandările OCDE vor fi transpuse în legislația europeană și/sau națională.

Pilonul II a introdus ideea unei cote minime de impozit pe profit la nivel global de 15%, care se estimează că va genera anual aproximativ 150 de miliarde de USD venituri fiscale suplimentare guvernelor. Alte beneficii sunt așteptate din stabilizarea sistemului fiscal internațional și din creșterea predictibilității pentru contribuabili și administrațiile fiscale.

Textul Directivei, ce ar trebui să stabilească cum anume se va implementa acordul în țările membre ale UE, a ajuns și în

Parlamentul European, care, la mijlocul lunii mai 2022, anunța că este de acord, în principiu, cu propunerile Comisiei pentru calendarul implementării. În același timp, însă, parlamentarii au anunțat că raportul ce urmează să fie votat solicită o revizuire a pragului de la care unei companii multinaționale trebuie să i se aplice aceste reguli, fără să precizeze vreo valoare. De asemenea, eurodeputații au anunțat că doresc o evaluare a impactului acestei legislații asupra țărilor în curs de dezvoltare. *„Bineînțeles, un compromis nu e niciodată perfect și nimeni nu este deplin mulțumit cu el, însă rămâne un acord istoric (...). Mai presus de orice, nu trebuie să ținem pe loc această evoluție istorică”*, a spus autoarea raportului, Aurore Lalucq (S&D, Franța), vorbind la o reuniune a Comisiei din 20 aprilie 2022, care a fost citată într-un comunicat al PE.

În același comunicat, parlamentarii europeni arată că reformele fiscale internaționale sunt necesare, mai ales în contextul în care există o serie de dovezi care arată că sunt multinaționale care își transferă profiturile în țări în care au puțini angajați și operațiuni, dar în care beneficiază de un tratament fiscal preferențial.

Astfel, multinaționalele plătesc mai puține taxe, dar fac acest lucru în detrimentul țărilor care se străduiesc să finanțeze investițiile sau beneficiile sociale.

Lucrurile nu sunt foarte clare nici din partea SUA, care, la rândul său, semna nerăbdătoare acordul în octombrie 2021 și era un militant fervent. Declarații recente vorbesc, însă, despre impactul negativ pe care l-ar putea avea prevederile acordului, așa cum au fost ele dezvăluite în comentariile tehnice publicate de OCDE în ultimele luni. Astfel, susțin diferite grupuri de afaceri, inclusiv Camera de Comerț, Silicon Valley Tax Directors Group și Business Roundtable acest acord ar putea afecta totul, de la stimulente pentru energie verde, până la credite pentru locuințe la prețuri accesibile în SUA. Opoziția internă tot mai mare față de acord

amenință implementarea sa în SUA și demonstrează că, chiar și după luni de negocieri, participanții la proiect au încă viziuni contradictorii cu privire la ceea ce este menit să realizeze acesta.

Mai mulți specialiști s-au pronunțat și asupra felului în care OCDE a redactat prevederile Pilonului I. Cea mai importantă critică se referă la faptul că mecanismul de calcul se bazează pe standarde contabile, nu pe reguli fiscale. Companiile își raportează rezultatele financiare folosind standarde de contabilitate. Aceste standarde nu sunt aceleași cu regulile fiscale, care definesc o bază de impozitare care poate fi ajustată. Pentru a soluționa aceste divergențe, regulile model impun ca mii de ajustări să fie făcute asupra rezultatelor contabile pentru a determina rata efectivă de impozitare pentru fiecare entitate din grup. Fapt care ne așteptăm să genereze un volum foarte mare de muncă.

În plus, noile reguli par să nu mai corespundă scopului comunicat inițial – acela de a stopa transferul profiturilor către țările cu impozitare redusă, ci intervin în politicile fiscale interne. Astfel, dacă un guvern decide să introducă reduceri de cote sau să ofere facilități pentru a ajuta la stimularea anumitor activități, dacă stimulentele fac ca rata efectivă de impozitare să scadă sub 15%, este posibil ca impozitul minim să anuleze această facilitate. De fapt, regulile acordă OCDE dreptul de veto asupra deciziilor de politică fiscală luate de guvernele suverane, și asta pentru o inițiativă care trebuia să abordeze practicile fiscale agresive la nivelul marilor grupuri multinaționale.

De asemenea, mai mulți specialiști consideră că taxa încalcă principiile fundamentale ale politicii fiscale de corectitudine și neutralitate. Contribuabilii care se află în condiții similare ar trebui să aibă o povară fiscală similară. Cu toate acestea, conform acestor reguli, un grup corporativ cu venituri anuale puțin peste pragul de 750 de milioane EUR (aproximativ 825 milioane USD) se va confrunta cu taxe

suplimentare și o povară masivă de conformare. Pe de altă parte, trebuie ținut cont că aceasta nu este prima măsură care se adresează grupurilor multinaționale ce depășesc anumite criterii de mărime, după cum există și regimuri sau cote de impozitare specifice pentru companiile mici.

De aceea, poate că această amânare va acorda OCDE și CE dă timpul necesar pentru a regândi măsurile și a le face cu adevărat funcționale.

S-a încheiat era amenzilor „mici” în cazurile de încălcare a regulilor în materia protecției datelor cu caracter personal?

Autori:

- *Daniel Vinerean, Avocat Senior Coordonator, D&B David și Baias*
- *Andrei Niculescu, Avocat Colaborator, D&B David și Baias*

Comitetul European pentru Protecția Datelor (EDPB) propune un nou ghid pentru calcularea amenzilor aplicabile în cazul încălcărilor prevederilor GDPR, care ar putea conduce la creșterea nivelurilor acestora, pe de o parte, și la posibilitatea anticipării scenariului de amendă aplicabil, pe de altă parte. Ghidul se află în dezbatere publică până la 27 iunie.

Deși intenția declarată a EDPB este de a asigura aplicarea

unitară a prevederilor GDPR de către autoritățile de supraveghere europene, ghidul nu este obligatoriu și cuprinde principii și mecanisme orientative de individualizare a sancțiunilor. Autoritățile naționale de supraveghere au libertatea de a aplica acest ghid sau de a utiliza o metodologie similară. În plus, anumite prevederi ale ghidului nu sunt aplicabile în cazul în care legislația națională prevede un regim sancționator diferit pentru autoritățile publice (așa cum se întâmplă, de altfel, în România).

În ciuda acestor limitări, ghidul propus de EDPB prezintă detaliat principiile de analiză și sancționare a posibilelor încălcări ale GDPR și este de așteptat ca autoritățile de supraveghere naționale să aplice recomandările acestei autorități europene.

Este deja cunoscut faptul că GDPR se aplică oricărei entități care prelucrează date cu caracter personal, indiferent de mărime, obiect de activitate, volum de date cu caracter personal prelucrate sau orice alte criterii asemănătoare. Prin urmare, EDPB consideră că este echitabil ca diferențele de mărime și evident, putere financiară, dintre entitățile care trebuie să respecte și să aplice GDPR, să fie reflectate prin aplicarea unui punct comun de plecare în individualizarea amenzilor, respectiv cifra de afaceri.

Astfel, ghidul stabilește mai multe praguri ale cifrei de afaceri în funcție de care autorităților naționale de supraveghere le este recomandabil să procedeze la individualizarea și aplicarea amenzilor administrative în temeiul GDPR, respectiv:

- pentru entitățile cu o cifră de afaceri mai mică sau egală cu 2 milioane de euro, calculul amenzii ar trebui să pornească de la o sumă reprezentând 0.2% din cifra de afaceri;
- pentru entitățile cu o cifră de afaceri mai mică sau egală cu 10 milioane de euro, calculul amenzii ar trebui

- să pornească de la o sumă reprezentând 0.4% din cifra de afaceri;
- pentru entitățile cu o cifră de afaceri mai mică sau egală cu 50 milioane de euro, calculul amenzii ar trebui să pornească de la o sumă reprezentând 2% din cifra de afaceri;
 - pentru entitățile cu o cifră de afaceri cuprinsă între 50 de milioane de euro și până la 100 milioane de euro, calculul amenzii ar trebui să pornească de la o sumă reprezentând 10% din cifra de afaceri;
 - pentru entitățile cu o cifră de afaceri cuprinsă între 100 de milioane de euro și până la 250 milioane de euro, calculul amenzii ar trebui să pornească de la o sumă reprezentând 20% din cifra de afaceri;
 - pentru entitățile cu o cifră de afaceri de peste 250 milioane de euro, calculul amenzii ar trebui să pornească de la o sumă reprezentând 50% din cifra de afaceri.

Ca regulă, principiul statuat de EDPB este că valoarea amenzii este mai mare în cazul entităților cu cifră de afaceri mai mare, motivat cel mai probabil de faptul că, în cazul acestor entități, prelucrările de date cu caracter personal afectează într-o măsură mai mare drepturile și libertățile persoanelor vizate.

Trebuie precizat că aceste niveluri de la care se poate pleca cu ocazia individualizării amenzii nu reprezintă sume fixe, mai ales că GDPR nu indică un quantum minim al amenzilor care pot fi aplicate. În plus, autoritățile de supraveghere pot să stabilească quantumul amenzii într-un interval cuprins între minimul posibil (care poate fi chiar zero, dacă nu sunt aplicate pragurile minime recomandate de EPDB, așa cum am arătat mai sus) și maximumul admisibil.

Investigarea în cinci pași a încălcărilor GDPR. Ghidul este redactat pornind de la principiul că amenziile administrative aplicate în temeiul GDPR trebuie să fie eficace, proporționale

și disuasive. Ca atare, abordarea EDPB indică cinci pași care ar trebui urmați de autoritățile de supraveghere atunci când investighează o posibilă încălcare a prevederilor legale aplicabile în materia protecției datelor cu caracter personal sancționabilă conform GDPR, respectiv:

- identificarea activităților de prelucrare incidente situației analizate și evaluarea aplicabilității prevederilor GDPR privind încălcările sancționabile, precum și stabilirea existenței intenției de încălcare, respectiv a neglijenței entității investigate;
- identificarea bazei legale de aplicare a amenzii prin raportare la încălcările prevăzute de GDPR, respectiv dacă fapta este sancționată cu amendă de 10 milioane de euro sau 2% din cifra de afaceri globală sau, dimpotrivă cu amendă de 20 milioane de euro sau 4% din cifra de afaceri globală, stabilirea gradului de pericol și raportarea la cifra de afaceri a entității investigate;
- evaluarea circumstanțelor agravante sau a celor atenuante, analizând comportamentul trecut sau prezent al entității investigate, cu consecința creșterii, respectiv a diminuării corespunzătoare a amenzii;
- stabilirea cuantumului maxim al amenzii, indiferent dacă încălcarea este rezultatul uneia sau a mai multor activități de prelucrare; și
- analizarea caracterului eficace, proporțional și disuasiv al amenzii finale, cu posibilitatea creșterii, respectiv a diminuării acesteia în mod corespunzător.

Așadar, înainte de stabilirea efectivă a cuantumului amenzii, autoritățile de supraveghere trebuie să analizeze circumstanțele de fapt ale încălcării și să procedeze la încadrarea într-una dintre situațiile sancționate de GDPR. În concret, circumstanțele de fapt pot reprezenta o singură încălcare sau mai multe, în această din urmă situație fiind posibilă aplicarea unei amenzi a cărei valoare nu poate depăși cuantumul maxim prevăzut de GDPR pentru cea mai gravă

încălcare.

Urmare a evaluării naturii, gravității și duratei încălcării, dar și a caracterului său intenționat sau neglijent, GDPR impune autorităților de supraveghere să analizeze eventualele circumstanțe agravante sau atenuante aplicabile situației de fapt. Astfel de circumstanțe pot include:

- orice acțiuni întreprinse de entitatea investigată pentru a reduce prejudiciile cauzate persoanelor vizate;
- gradul de responsabilitate cu privire la măsurile tehnice și organizatorice implementate;
- eventualele încălcări anterioare;
- gradul de cooperare cu autoritatea de supraveghere pentru a remedia încălcarea și a atenua posibilele efecte negative ale acesteia;
- modul în care încălcarea a fost adusă la cunoștința autorității de supraveghere;
- modul în care entitatea a dus la îndeplinire măsurile dispuse de autoritatea de supraveghere cu privire la încălcarea investigată;
- aderarea la coduri de conduită adecvate sau la mecanisme de certificare aprobate;
- orice alte circumstanțe agravante sau atenuante.

Dacă, în cazul stabilirii cuantumului minim de la care autoritățile de supraveghere ar trebui să pornească cu ocazia individualizării amenzii, ghidul face propuneri concrete de procente aplicabile, în cazul circumstanțelor agravante sau atenuante, nu sunt indicate nici modalități concrete de evaluare, dar nici procente clare care ar putea fi aplicate. Prin urmare, stabilirea cuantumului final al amenzii va ține seama de toate elementele analizate în cursul investigației, aprecierea finală aparținând autorității de supraveghere competente.

Fără îndoială, cele succint prezentate anterior sunt de natură să creeze o practică unitară la nivelul autorităților de

supraveghere europene în contextul investigării și sancționării încălcărilor GDPR cel puțin din perspectiva nivelurilor minime de la care ar trebui să plece cu ocazia stabilirii amenzilor finale. Rămâne însă de văzut cum va evolua conținutul ghidului propus de EDPB în această etapă de consultare publică. Un lucru este însă cert, intenția de reglementare a modului în care sunt investigate și sancționate încălcările GDPR reprezintă o preocupare la nivel european, scopul urmărit fiind de a asigura finalitatea corespunzătoare a regulilor aplicabile domeniului protecției datelor cu caracter personal.

Societățile fără nicio activitate economică, folosite doar în scopuri de planificare fiscală agresivă, sunt vizate de o nouă directivă UE. Care sunt noutățile?

Autori:

- ***Diana Roșu, Director PwC România***
- ***Ștefan Cristescu, Manager PwC România***

Societățile folosite în scopuri de planificare fiscală agresivă, care conduce la minimizarea bazei de impozitare și, deci, la reducerea taxelor datorate sau la schimbarea

jurisdicției de impunere, prin păstrarea activității operaționale și generarea profiturilor într-o țară, dar impozitarea lor și plata taxelor în altă țară, sunt vizate de directiva cunoscută drept ATAD III, cu implementarea propusă începând cu 1 ianuarie 2024.

Este vorba de o nouă inițiativă a Comisiei Europene, care a emis o formă preliminară a acestei directive, la finalul anului trecut, și prin care ar urma să introducă un test pentru identificarea entităților fără substanță economică, *Shell Companies*, care nu desfășoară de fapt nicio activitate economică. Această formă preliminară aduce amendamente la Directiva 2011/16/EU.

De ce este nevoie și de ATAD III, dacă există deja ATAD I și ATAD II?

Deși la nivelul Uniunii Europene există deja linii directoare cu privire la reglementarea substanței economice și a descurajării evitării impozitării (e.g., ATAD I, ATAD II, principii generale de prevalență a economicului asupra juridicului), noua inițiativă pune la dispoziție elemente concrete menite să uniformizeze abordarea autorităților fiscale atunci când este analizată realitatea unei entități.

O scurtă recapitulare a noțiunilor de bază: ATAD I introduce un set de reguli ca standard minim de protecție pentru Statele Membre ale Uniunii Europene împotriva evitării obligațiilor fiscale, în principal amintim: deductibilitatea costurilor îndatorării, reiterarea regulilor generale anti-abuz, reguli specifice aplicabile societăților străine controlate). Mai departe, ATAD II are rolul de a clarifica tratamentul neuniform al elementelor hibride. Mai exact, clarifică situațiile în care două jurisdicții implicate într-o situație de tratament neuniform ar trebui să refuze deducerea unei plăți care rezultă în neimpozitarea veniturilor, garantând astfel că impozitele sunt plătite acolo unde sunt generate profiturile – de exemplu, există instrumente de finanțare care

în țara debitorului generează dobânzi care ar reduce profitul și taxele aferente, în timp ce în țara beneficiarului, aceleași sume încasate reprezintă dividende neimpozabile.

Noile măsuri aduse de ATAD III vor stabili standarde de transparență în ceea ce privește utilizarea entităților paravan, astfel încât utilizarea abuzivă a acestora să fie detectată mai ușor de autoritățile fiscale.

Versiunea preliminară a directivei conturează trei criterii esențiale pe care le denumeste *gateway* și prin care se va determina dacă o entitate este susceptibilă de a se califica drept entitate fără substanță economică:

- Peste 75% dintre veniturile entității în cei doi ani anteriori implementării directivei sunt „venituri pasive”. Acestea includ: dobânzi, redevențe, dividende și câștiguri de capital din cesionarea acțiunilor/părților sociale; venituri din asigurări și din activități bancare; și venituri din operațiuni de leasing etc.

Presupunând că directiva este implementată în 2024, companiile din România parte din grupuri multinaționale prezente și în țări cu tradiție în legislația holdingurilor (ex., Olanda sau Luxemburg) vor monitoriza veniturile aferente anilor 2022 și 2023 pentru verificarea acestei prime condiții. Deci operațiunile de astăzi pot determina viitorul unei societăți din România ce este parte dintr-un grup de multinaționale.

- Entitatea este implicată, în principal, în activități transfrontaliere, cu peste 60% dintre veniturile relevante generate din aceste activități sau transmise entităților străine.
- Entitatea a externalizat administrarea operațiunilor de zi cu zi și luarea deciziilor privind funcțiile semnificative.

Conform propunerii, dacă o entitate „bifează” toate cele trei

criterii, va trebui să declare informații legate de substanța economică în declarațiile sale fiscale. Mai exact, societatea ar urma să declare aspecte precum: confirmarea deținerii unui cont bancar activ în UE; sediul propriu, cel puțin un director local independent sau angajat cu normă întreagă etc. Toate aspectele care ar urma să fie declarate ar trebui însoțite de documente justificative.

Să luăm cazul concret al României: dacă, în urma analizei acestor informații, o societate operațională din România rambursează un împrumut și dobânda către o societate de tip trezorerie din grup (ex., Cipru), iar trezoreria este desemnată drept Shell Company, aceasta nu va putea beneficia de prevederile tratatului de evitare a dublei impuneri dintre Cipru și România (impozitul cu reținere la sursă la plata dobânzilor nu va mai fi redus de la 16% la 10%) sau de tratamentul fiscal expus în temeiul Directivei privind dobânzile și redevențele (care prevede în anumite condiții scutirea integrală de impozit a dobânzilor). Astfel, statul membru de rezidență al societății desemnate drept Shell Company (Cipru, în acest exemplu) va refuza emiterea unui certificat de rezidență fiscală, fie certificatul va fi emis cu rezerve, ceea ce va atrage atenția României asupra unei probleme fiscale latente.

Având în vedere prevederile formei preliminare ale Directivei și condiția de monitorizare a veniturilor înregistrate cu doi ani înaintea implementării, toate grupurile multinaționale ar trebui să demareze cât mai curând un audit intern al funcției fiscale din perspectiva impactului posibil al acestei directive și să ia măsuri de aliniere a fluxului operațional cu fluxul decizional.

Studiu EY: Pentru prima dată, peste 50% dintre cumpărătorii de automobile la nivel mondial caută un vehicul electric

- Sondaj EY: 52% dintre cumpărătorii de mașini la nivel mondial doresc un vehicul electric
- Pentru prima dată, a fost depășit pragul de 50%, în creștere cu 22 de puncte procentuale în doar doi ani
- Țările europene și asiatice conduc în adoptarea vehiculelor electrice

Numărul de consumatori care doresc să cumpere vehicule electrice (VE) a atins un punct de cotitură la nivel mondial, potrivit celui mai recent raport EY *Mobility Consumer Index*, care arată că 52% dintre respondenții care doresc să cumpere o mașină vor să cumpere una electrică. Este pentru prima dată când acest număr a depășit 50%, ceea ce reprezintă o creștere de 22 de puncte procentuale în doar doi ani.

Sondajul realizat în rândul a 13.000 de persoane din 18 țări arată că cei mai hotărâți să cumpere un vehicul electric sunt cumpărătorii de automobile din Italia (73%), China (69%) și Coreea de Sud (63%), în timp ce consumatorii din Australia (38%) și SUA (29%) sunt cel mai puțin hotărâți.

Preocupările legate de mediu sunt menționate ca fiind principala motivație a respondenților pentru cumpărarea unui autoturism electric (38%), deși creșterea penalizărilor pentru vehiculele cu motor cu combustie internă (ICE) a apărut pentru prima dată ca o preocupare semnificativă (34%).

Cristian Cârstoiu, Partener, Consultanță, EY România: „În mod nesurprinzător, clienții din China și Coreea de Sud, care ocupă primele două poziții la nivel mondial în ceea ce privește raportul dintre numărul de BEV+PHEV (electrice și hibrid plug-in) per încărcător, se află pe locurile 2 și 3 la nivel mondial în topul celor interesați să cumpere un VE. Prezența Italiei în fruntea listei, în ciuda unei pregătiri mai slabe a infrastructurii și a unei subvenții mai mici pentru VE decât în alte țări din UE, reprezintă o constatare interesantă, care ar putea fi atribuită altor criterii, cum ar fi o populație conștientă de problemele de mediu”.

Randy Miller, EY Global Advanced Manufacturing & Mobility Leader: „Nu există nicio îndoială că majorarea prețului combustibililor la nivel mondial a contribuit la scumpirea motoarelor cu combustie internă, dar preocupările legate de mediu rămân, de asemenea, în fruntea listei de motivații. Depinde acum de industrie să satisfacă această cerere. Dacă producătorii nu sunt deja conștienți de această tendință, sunt în urma trendului și trebuie să recupereze rapid”.

Încrederea în autonomia de încărcare. Sondajul arată, de asemenea, că cei care dețin deja vehicule electrice sunt mai puțin îngrijorați de „anxietatea legată de autonomie” (cât de mult pot parcurge vehiculele electrice cu o singură încărcare) sau de infrastructura de încărcare. Principala motivație pentru cei care cumpără pentru a doua oară un VE este faptul că „vehiculele electrice au acum o autonomie mai mare”, iar doar 27% dintre proprietarii de vehicule electrice sunt îngrijorați de infrastructura de încărcare, comparativ cu 36% dintre cei care nu au în prezent un VE.

Soluție definitivă obținută de D&B David și Baias într-o dispută fiscală complexă pentru un dezvoltator imobiliar: Instanțele de judecată cenzurează dubla impozitare și alte neregularități ale unor acte de impunere

București, 26 mai 2021. Avocații D&B David și Baias au obținut o hotărâre judecătorească definitivă favorabilă contribuabilului, într-un litigiu fiscal complex, ce privea obligații fiscale de natura TVA și impozit pe profit, stabilite suplimentar de autoritățile fiscale în sarcina acestui dezvoltator imobiliar. În prealabil, avocații D&B au obținut suspendarea definitivă și a efectelor actelor de impunere, dar, pentru a beneficia de efectul amnistiei fiscale, contribuabilul a decis achitarea obligației fiscale principale de un milion de euro, sumă pe care autoritățile fiscale au restituit-o deja acestuia, alături de cheltuielile de judecată la care au fost obligate în litigiu.

Disputa fiscală a ridicat **mai multe probleme de drept**, care, așa cum precizam anterior, și-au găsit răspunsul în hotărârile judecătorești pronunțate și au fost soluționate în favoarea companiei, dintre care le amintim pe cele mai importante ce au fost astfel dezlegate.

Instanțele de judecată au sancționat cu nulitate dublă

impozitare din perspectiva TVA, confirmând că, odată ce contribuabilul a stabilit obligațiile fiscale, chiar ulterior unui control inopinat, nu mai este posibilă stabilirea lor încă o dată în inspecția fiscală, punând eventual în sarcina contribuabilului demersuri de corectare sau generând alte riscuri pentru inspecțiile viitoare. Astfel, contribuabilul fusese supus unui control antifraudă, finalizat cu un proces verbal prin care au fost estimate TVA și impozit pe profit suplimentar, considerându-se că nu sunt dovedite serviciile prestate de diverși parteneri contractuali care efectuaseră lucrări de construcție în complexul imobiliar edificat de companie. Din prudență, în anticiparea clarificării acestor aspecte într-o inspecție fiscală viitoare, compania a declarat sumele estimate de controlul inopinat și le-a și plătit, anterior inițierii inspecției fiscale care a urmat controlului antifraudă. Cu toate acestea, inspecția fiscală a impus ea însăși, prin decizia de impunere emisă, suma de TVA, realizând astfel o dublă impozitare.

Pe parcursul disputei în instanță, autoritățile fiscale au susținut constant că trebuia impusă această sumă și că, de fapt, corecția efectuată de contribuabil ar trebui „întoarsă” – în concret, s-a propus ca însăși compania să își anuleze corecția inițială, preluând într-un decont de TVA curent suma cu semnul „-“. Această „sugestie” a organelor fiscale era una deosebit de periculoasă, căci o viitoare inspecție fiscală, care ar fi vizat această „recorectare” cu siguranță ar fi invalidat-o, pe considerentul corect că s-a revenit asupra unei perioade deja supuse inspecției fiscale, însă instanțele de judecată au înțeles corect și cenzurat aceste apărări, pe baza argumentelor echipei de avocați din D&B David și Baias.

Pe de altă parte, pentru operațiunile mai sus menționate, compania nu doar că a obținut anularea acestei duble impozitări, dar și stabilirea în minus a sumelor plătite inițial cu titlu de TVA și impozit pe profit, întrucât din probele administrate s-a reținut de către instanțele de

judecată îndeplinirea cerințelor de fond și formă pentru deducerea TVA aferent serviciilor de antrepriză efectuate de subcontractori.

A doua chestiune ce a ridicat ample discuții în cauză a fost reprezentată de deducerea cheltuielilor cu dobânzile aferente unui credit accesat de un dezvoltator imobiliar. Desigur, ca regulă, costurile creditării sunt incluse în valoarea apartamentelor construite și deduse prin amortizarea fiscală, însă întrebarea care s-a pus în disputa fiscală a fost dacă același tratament fiscal se aplică și atunci când lucrările de construcție sunt sistate temporar (din cauza unei crize de materiale, unor dificultăți financiare temporare etc.). Cu toate că ANAF a considerat, mecanic, că aceste costuri trebuie deduse pe calea amortizării, fără a ține cont de faptul că proiectul era sau nu în plină desfășurare, avocații D&B au propus o abordare orientată spre detaliu, valorificând motivele care au condus la oprirea temporară a lucrărilor și o analiză minuțioasă a regulilor contabile aplicabile. Instanța a validat această abordare și a reținut că, atunci când lucrările sunt oprite, costul creditării unui dezvoltator poate fi dedus lună de lună, ca orice altă cheltuială deductibilă, fără a mai fi amânat la deducere prin amortizarea sa pe o perioadă mai lungă de timp.

O altă chestiune notabilă în disputa fiscală a privit interpretarea normelor Codului fiscal referitoare la aplicarea cotei de TVA reduse de 5%, în cazul livrării de locuințe. Astfel, pe de o parte, instanțele de judecată care au soluționat cauza au invalidat argumentele de ordin formal invocate de organul fiscal pentru a nega aplicabilitatea cotei reduse, analizând corespunzător și validând corectitudinea declarațiilor date de cumpărători, prin care aceștia atestă că nu dețin în proprietate alte locuințe sau confirmând existența mandatului tacit între soți. Pe de altă parte, în etapa recursului în fața instanței supreme au fost ridicate de ANAF numeroase alte obiecții legate de stadiul locuințelor la

momentul livrării, dar aceste aspecte au fost înlăturate cu mare rigurozitate, fiind avute în vedere corespunzător diferențele dintre o locuință susceptibilă de a fi locuită ca atare *versus* o locuință „la roșu”, din perspectiva finisajelor.

Dan Dascălu, Partener coordonator litigii fiscale, D&B David și Baias: „Ne bucurăm întotdeauna să îi sprijinim pe clienții noștri în identificarea și invocarea celor mai adecvate și riguroase soluții de interpretare a textelor legale menite a sprijini soluționarea cu succes a disputelor fiscale, iar, atunci când acestea sunt confirmate și de către instanța de judecată, satisfacția este și mare. Acestea pot să fie unele care contribuie nu doar la confirmarea situației juridice a contribuabilului în favoarea căruia aceste soluții se pronunță, ci și la clarificarea unor probleme grele și controversate de drept fiscal. Și atunci când ajungem în fața Curții de Justiție a Uniunii Europene și obținem hotărâri care conduc la schimbarea legii naționale și a practicii, dar și atunci când disputa privește exclusiv aspecte de drept fiscal național, încercăm să înțelegem cât mai bine business-ul și necesitățile sale, pentru a identifica soluții creative, dar riguros corecte. În plus, ni se pare esențial să readucem în discuție oricând este nevoie și principiile generale de drept, precum am făcut încă de la primul moment și în această cauză, subliniind erorile mai mari sau mici în abordarea organelor fiscale în cadrul unor demersuri derulate în mod constant alături de specialiștii în fiscalitate și contabilitate PwC din România sau din alte țări”.

Andrei Iancu, Avocat senior coordonator, D&B David și Baias: „În spatele acestei soluții favorabile stau aproximativ 3 ani de muncă, împreună cu clientul, dar și cu expertul parte, pentru a înțelege circumstanțele factuale în ridicarea complexului imobiliar, pentru a înțelege cum se aplică politicile contabile, pentru a studia jurisprudența națională și europeană relevantă și desigur ne bucurăm când eforturile

noastre conjugate sunt încununate cu un succes definitiv. A fost în mod special o luptă aprigă, de la primele demersuri administrative din contestație și până la ultimul termen din fața Înaltei Curți, pentru a demonta divagațiile autorităților fiscale și încercărilor lor de a induce confuzii referitoare la procedura fiscală și aplicarea cotei reduse de TVA. Credem fundamental că succesul se obține lucrând în echipă cu clientul, aspect confirmat încă o dată și în această cauză – în care fără o cunoaștere detaliată a stadiului lucrărilor la imobile în diferiți ani, nu s-ar fi putut combate eficient susținerile ANAF”.

Sistem electronic de licențiere pentru produsele cu dublă utilizare. Alte noutăți

Autor: Daniela Neagoe, Senior Manager, Comerț internațional, EY România

Au apărut modificări importante ale regimului de control al operațiunilor cu produse cu dublă utilizare, într-o Ordonanță de Urgență adoptată recent. Practic, actul normativ vine să transpună în legislația națională un Regulament european și introduce noi prevederi referitoare la modul de obținere a licențelor, la valabilitatea lor sau la asistența tehnică oferită pentru produsele cu dublă utilizare. Ordonanța conține și prevederi naționale, ce modifică termene, valabilități și mărește amenda maximă.

Noua Ordonanță de urgență privind regimul de control al

operațiunilor cu produse cu dublă utilizare (43/2022) transpune în legislația națională Regulamentul (UE) 2021/821 al Parlamentului European, privind instituirea unui regim al Uniunii pentru controlul exporturilor, serviciilor de intermediere, asistenței tehnice, tranzitului și transferului de produse cu dublă utilizare. Atunci când vorbim despre produse cu dublă utilizare ne referim la acele produse și tehnologii care au în mod normal utilizări civile, însă, datorită caracteristicilor lor, pot avea și aplicații militare. În plus, acestea au un regim special, unele tranzacții cu astfel de produse fiind condiționate de obținerea unor licențe de la ANCEX – Departamentul pentru controlul exporturilor.

Iată cinci dintre cele mai importante modificări preluate din Regulament:

1. O nouă procedură de licențiere. Cererile de licență se vor completa și transmite Ministerului Afacerilor Externe (MAE) prin ANCEX, via sistemul informatic eLicensing. Această nouă procedură de licențiere electronică facilitează accesul agenților economici la obținerea licențelor, scurtând timpul necesar pentru corespondența cu reprezentanții ANCEX și obținerea licențelor. De asemenea, prin intermediul acestei noi proceduri, se extinde schimbul de informații între statele membre, platforma având două interfețe: una pentru agenții economici și una pentru autoritățile competente.
2. Noi licențe. Actul normativ introduce două noi licențe generale de export ale Uniunii EU007 sau EU008 (produse software și tehnologii intra-grup, Criptare) cu mențiunea că exportatorul trebuie să notifice MAE prin ANCEX prima utilizare a acestor licențe cu cel puțin 30 de zile, respectiv 10 zile, înainte de data primului export. Astfel de licențe reduc semnificativ timpul de obținere și ușurează, în același timp, și sarcina

administrativă a autorităților de acordare a lor. Aceste autorizații generale sunt aplicabile exporturilor de anumite produse către țările de destinație și sunt disponibile tuturor exportatorilor care îndeplinesc condițiile din autorizația emisă.

3. Noi termene de valabilitate. Valabilitatea licenței globale și a celei individuale va fi de doi ani și de patru ani pentru proiectele de mare anvergură.
4. Obligație de păstrare. Documentele privind derularea operațiunilor cu produse cu dublă utilizare vor trebui păstrate minimum cinci ani, nu trei ca până în prezent.
5. Asistența tehnică. Furnizarea de asistență tehnică legată de produsele cu dublă utilizare se va efectua, odată cu apariția Ordonanței, pe baza licenței pentru asistență tehnică, nu pe baza licenței individuale ca până în prezent.

În același timp însă, Ordonanța conține și prevederi naționale. În principal, actul normativ stipulează că transferurile în interiorul Uniunii de produse cu dublă utilizare se vor putea face doar prin intermediul unei licențe individuale de export și nu a unei licențe globale/individuale de export ca până acum. De asemenea, termenul în care va trebui obținut certificatul de control al livrării care să ateste că marfa a ajuns la destinație, a crescut de la patru luni, la șase luni. În plus, valabilitatea licenței de tranzit a crescut de la 30 de zile, la 90 de zile, cu posibilitatea prelungirii cu încă 30 de zile, în cazuri justificate.

Operatorii de produse cu dublă utilizare trebuie să știe, de asemenea, că certificatul internațional de import își va pierde valabilitatea, dacă nu va fi prezentat autorității competente din țara exportatorului în decurs de șase luni de la data eliberării lui. De asemenea, amenziile prevăzute de legislația națională au fost majorate – de exemplu, amenda maximă de 25.000 lei a fost modificată la 30.000 lei.

Un detaliu suplimentar ar trebui să atragă atenția

operatorilor de produse cu dublă utilizare – Rusia a fost eliminată din domeniul de aplicare a trei autorizații generale de export ale Uniunii EU003 (reexportul de articole după reparație sau înlocuire în UE), EU004 (exportul de articole pentru târguri sau expoziții), EU005 (exporturi de echipamente de telecomunicații). O alternativă la aceste autorizații generale de export este licența individuală.

Având în vedere complexitatea legislației privind produsele cu dublă utilizare, facilități precum licențierea electronică sau introducerea de noi autorizații generale ale Uniunii vin în ajutorul tuturor celor implicați – agenți economici și autorități, transformând comerțul de produse cu dublă utilizare într-un proces transparent și mult mai competitiv.

Agenții economici trebuie să analizeze în ce măsură activitatea pe care o desfășoară este impactată de legislația de control al exporturilor, având în vedere că exportul de produse cu dublă utilizare efectuat fără licență este considerat infracțiune și pedepsit ca atare de legislația din România.

**Patrimoniul si veniturile
persoanelor fizice în vizorul
ANAF. Atenție la procedură și
nu uitați de amnistie, în
vigoare până la 30 iunie 2022**

Autori:

- **Alex Slujitoru, Director, Băncilă Diaconu și Asociații**
- **Stela Andrei, Partener Asociat, Impozit pe venit și contribuții sociale, EY România**

Numeroase persoane fizice, stabilite în zone diferite ale țării, care își desfășoară activitatea în domenii diferite, au primit, în ultimele luni, avize de verificare a situației fiscale personale. Cum ANAF are în plan mai multe proiecte de digitalizare și îmbunătățire a conformării, inclusiv în domeniul schimbului de informații sau folosirea informațiilor de la terți, noua tendință nu este decât o acțiune firească. Așadar, ce ar trebui să știi dacă vei primi avizul?

În primul rând, nu te speria dacă nu te afli în situația de a fi ascuns veniturile obținute și de a nu-ți fi plătit obligațiile fiscale. Dacă primești un asemenea aviz de verificare, nu înseamnă automat că Fiscul te consideră necinstit sau că te suspectează de vreun prejudiciu adus statului. Avizul este semnul că analiza de risc efectuată de organul fiscal (*procedură netransparentă și care nu poate fi contestată*) a identificat diferențe între veniturile estimate și cele declarate. Diferența trebuie să fie de minim 10%, dar nu mai puțin de 50.000 lei între veniturile estimate de ANAF și veniturile declarate de tine în perioada impozabilă.

În al doilea rând, verificarea situației fiscale personale poate viza orice persoană fizică, nu numai persoanele ce dețin o avere considerabilă, așa cum s-a întâmplat în urmă cu ceva timp. Atunci, ANAF a întocmit o listă cu câteva mii de nume, a selectat câteva sute și a verificat câteva zeci.

În al treilea rând, trebuie înțeles că scopul verificării nu este acela de a pedepsi contribuabilul pentru orice neconcordanță sau greșeală (care bineînțeles că poate exista, nemaivorbind că, spre exemplu, mulți contribuabili nu știu că trebuie să declare la ANAF inclusiv veniturile obținute din și în străinătate), ci de a crește gradul de conformare, de a colecta sumele datorate de contribuabili bugetului de stat și

de a avea o imagine corectă asupra ponderii impozitului pe venit în buget și a categoriilor de contribuabili care îl achită.

Pe de altă parte, trebuie avut în vedere că procedura verificării situației fiscale personale nu este una facilă, dimpotrivă – mai ales din cauza dificultății completării în detaliu a declarației de patrimoniu și de venituri și, mai ales, de a proba cu documente justificative informațiile din cadrul acesteia (de exemplu, cu extrase de cont conținând tranzacțiile zilnice atât din România, cât și din străinătate/achiziții cu o valoare mai mare de 15.000 lei etc). Însă, odată ce informațiile sunt adunate, ordonate și coroborate de documente-suport, contribuabilul va ști dacă datorează sau nu impozit suplimentar pe veniturile obținute sau va afla dacă Fiscul a avut și alte informații primite de la terți, care au fost potențial omise în procesul de declarare.

În final, reamintim tuturor contribuabililor că amnistia fiscală cu privire la debitele cu scadențe anterioare datei de 31 martie 2020 este încă aplicabilă, ea presupunând achitarea debitelor principale în scopul anulării accesoriilor aferente. Astfel, de amnistie pot beneficia atât contribuabilii care, până la 30 iunie 2022, vor declara și plăti impozit pe venit suplimentar de plată (*dacă au subdeclarat anterior*), cât și cei pentru care va începe o verificare a situației fiscale personale până la 30 iunie 2022, indiferent de momentul finalizării ei.

Valentin Berea, Partener RTPR: „O transparență prea mare privind anunțurile de creștere a prețurilor poate ridica riscuri concurențiale”

„Anul 2022 este foarte complicat în contextul creșterii constante a prețurilor. Prioritățile noastre nu se schimbă radical. Vom intensifica monitorizarea piețelor, vom fi mult mai atenți la înțelegerile între firme pentru fixarea prețurilor și nu numai”, a declarat **Dragoș Vasile, consilier de concurență, membru în Plenul Consiliului Concurenței**, în cadrul evenimentului **„Majorările de prețuri vin cu riscuri juridice. Cum le evităm?”**, organizat de către **RTPR**. Reprezentantul Consiliului a punctat faptul că activitatea de lobby a asociațiilor profesionale este legală și legitimă, dar aceasta nu trebuie să implice schimb de informații strategice.

Irina Popovici, Director Direcția Carteluri din cadrul Consiliului Concurenței, a indicat faptul că instituția este foarte atentă la schimburile de informații. Dacă în spatele declarațiilor publice există un sistem de intenții de semnalizare și coordonare pentru a răspunde unor tensiuni sau transformări în piață, atunci astfel de situații intră în sfera competenței autorității. Oficialul notează că instituția a investigat în trecut astfel de cazuri, menționând analiza Consiliului Concurenței asupra unui domeniu în care jucătorii furnizau cu periodicitate și voluntar informații detaliate prin intermediul presei, o situație care creează predictibilitate și reduce riscul comercial provocat de un joc concurențial normal, ajutând participanții să se coordoneze mai ușor.

În contextul actual, companiile simt mai mult nevoia să comunice consumatorilor despre motivele creșterii prețurilor, inclusiv despre prețuri viitoare, pentru a crea așteptări realiste. În condițiile în care anunțurile sunt unilaterale, cu adevărat publice și nerevizuibile înaintea implementării, iar nu doar simple intenții, informația poate ajuta clienții (inclusiv consumatorii) să-și planifice achizițiile, astfel încât nu ar trebui să ridice riscuri concurențiale. Problemele apar însă atunci când jucătorii își succed anunțurile publice și își amendează ulterior strategia pe baza anunțurilor competitorilor, ajungând în cele din urmă la un echilibru, care nu este rezultat din dinamica firească a concurenței. „Există un risc considerabil dacă anunțurile sunt folosite doar pentru a testa piața și pentru a provoca o reacție din partea concurenților. Riscurile sunt mai crescute pe piețele stabile, de tip oligopol, cu un grad ridicat de transparență naturală, mai ales în privința costurilor, și unde este mai ușor să se ajungă la o coordonare între companii. În acest caz, orice creștere suplimentară de transparență și orice practică de semnalizare între concurenți poate ridica probleme”, declară **Valentin Berea, Partener RTPR.**

Avocatul menționează și riscul implicat de utilizarea informațiilor confidențiale privind prețurile viitoare în cazul clienților care au acces la aceste informații de la furnizorii lor, concurenți între ei. Dacă autoritatea identifică un tipar în care clientul devine intermediar între furnizori concurenți, circulând încrucișat prețuri confidențiale între aceștia, această practică este analizată drept un schimb de informații interzis, de tip *hub & spoke*. Companiile trebuie să evite să solicite propriilor clienți lista de prețuri nepublică a concurenților lor. În cazul în care au primit acces la astfel de informații, nesolicitat, în cadrul unei negocieri comerciale, nu trebuie să le utilizeze drept instrument de lucru privind propria politică comercială. De asemenea, companiile trebuie să evite orice interacțiune cu concurenții în legătură cu informațiile primite de la clienții

comuni.

La rândul său, **Roxana Ionescu, Partener RTPR**, a discutat despre proiectul de act normativ privind combaterea acțiunilor speculative și de nevoia acută de clarificare a unor concepte în măsura în care actul va fi adoptat (precum prețuri nejustificat de mari sau ce ar putea reprezenta o marjă intermediară de profit rezonabilă). Avocatul a adus în discuție și rolul crescut al ANPC în aplicarea de amenzi semnificative în zona de competență, referindu-se la noua legislație care prevede posibilitatea ANPC de a aplica amenzi calculate prin raportare la cifra de afaceri a contravenientului, cum ar fi actul de implementare la nivel național a Directivei Omnibus, pe cale să intre în vigoare, sau Ordonanța de Urgență a Guvernului privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022 – 31 martie 2023.